

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3107/2019
15.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Бранка Станића, др Драгише Б. Слијепчевића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Веселиновић, адвокат из ..., против туженог ББ у ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3421/18 од 24.05.2019. године, у седници одржаној 15.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3421/18 од 24.05.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3421/18 од 24.05.2019. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1113/18 од 26.09.2018. године, тако што се:

УСВАЈА тужбени захтев тужиоца и обавезује тужени да му исплати на име мање исплаћене зараде у 2011. години:

- за април 3.032,81 динар са законском затезном каматом почев од 10.05.2011. године до исплате,
- за мај 7.785,12 динара са законском затезном каматом почев од 10.06.2011. године до исплате,
- за јун 3.022,16 динара са законском затезном каматом почев од 10.07.2011. године до исплате,
- за јул 7.388,59 динара са законском затезном каматом почев од 10.08.2011. године до исплате,
- за август 3.167,28 динара са законском затезном каматом почев од 10.09.2011. године до исплате,
- за септембар 2.584,32 динара са законском затезном каматом почев од 10.10.2011. године до исплате,
- за октобар 2.584,32 динара са законском затезном каматом почев од 10.11.2011. године до исплате,

- за новембар 3.037,08 динара са законском затезном каматом почев од 10.12.2011. године до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 133.336,33 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1113/18 од 26.09.2018. године одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име мање исплаћене зараде у 2011. години исплати износе ближе описане у том делу изреке. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3421/18 од 24.05.2019. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију на основу члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној јер постоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по основу уговора о раду од 01.06.2006. године, а радни однос му је престао 30.11.2011. године на основу споразума о престанку радног односа од 24.11.2011. године уз исплату накнаде у износу од 2.272.517,00 динара умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање на терет запосленог. Влада Републике Србије, тужени, репрезентативни синдикати код туженог и репрезентативни синдикати на нивоу Републике Србије су 17.06.2008. године закључили су Социјални програм за ББ. Чланом 9. овог програма, тужени се обавезао да одмах након преузимања ББ изврши једнократно и трајно повећање зарада запослених у висини од 15% у односу на месец који је претходио преузимању уз обавезу да тако утврђене зараде убудуће усклађује са индексом трошкова живота уз реалан раст у складу са резултатима пословања и растом бруто друштвеног производа у периоду важења Социјалног програма (17.06.2008. до 31.12.2012. године). Тужени се по члану 10. обавезао да се реална вредност зарада запослених које су утврђене чланом 9. не смањује. Преузимање ББ извршено је 11.02.2009. године. Тужени је свим запосленима, осим менаџерима I и II групе исплатио једнократни додатак на зараду од 15% за месец април 2009. године на основу Одлуке од 30.04.2009.године, којом је предвиђена наведена исплата утврђена чланом 42. Колективног уговора туженог. У наредном периоду па до 31.12.2012.

године увећање од 15% није исплаћивано. На основу налаза вештака утврђена је висина разлике између зараде која је тужиоцима исплаћена и увећане зараде за 15% која би тужиоцу припала у траженом периоду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев јер Социјални програм нема значај општег акта, који се непосредно примењује, јер се њиме не уређују права, обавезе и одговорности запослених, већ представља акт пословне политике, којим се утврђује систем мера и активности на обезбеђивању права запослених за чијим је радом престала потреба и других активности.

Становиште нижестепених судова није правилно.

Социјални програм за ББ закључен је на основу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области ... привреде, Протокола о основним условима куповине од стране ВВ акције компаније ББ, које чине 51% оснивачког капитала, као и Колективног уговора за ББ. Потписници овог акта су: у име Владе Републике Србије – Министарство рударства и енергетике Републике Србије, у име Друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију у промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса ББ – председник Управног одбора и Генерални директор, репрезентативни синдикати код послодавца: Јединствена синдикална организација ББ и Јединствена синдикална организација ББ1, репрезентативни синдикати на нивоу Републике Србије и гране: Самостални синдикат радника ... Србије и Синдикат ...-ГГ.

Имајући у виду учеснике (потписнике), време његовог трајања (три године-до 31.12.2012. године), а нарочито садржину Програма (дефинисање делатности, котирање акција, преузимање акција, заштита радног односа, заштита економског и социјалног положаја запослених, стандард запослених, вишак запослених, проценат увећања зараде), Социјални програм се може уподобити Колективном уговору из члана 247. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05) у вези члана 240. Закона о раду, јер се њиме уређују права и обавезе из радног односа. По члану 256. истог закона, општи и посебан Колективни уговор непосредно се примењују и обавезују све послодавце који су у време закључивања Колективног уговора чланови удружења послодаваца-учесника Колективног уговора.

Без обзира на назив акта (погрешно обележавање не шкоди), овако закључени Социјални програм има карактер општег акта-Колективног уговора који је тужени првобитно признао испуњавајући га (а такво одређење дали су и његови потписници у члану 6. став 2.) и примењује се непосредно. Имајући у виду да је послодавац у овако потписаном акту предвидео повећање зарада запослених једнократно и трајно и да своју обавезу није испунио (осим за један месец), тужилац основано потражује исплату разлике у заради. Ово потраживање представља разлику између исплаћене зараде по анексима уговора о раду и зараде која би тужиоцу припала по закљученом Социјалном програму. Због тога је ревизијски суд преиначио нижестепене одлуке и тужиоцу досудио тражену накнаду на име мање исплаћене зараде.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу чл. 153, 154. и 165. став 2. ЗПП. Тужиоцима су признати трошкови на име састава тужбе од стране адвоката 6.000,00 динара, два образложена поднеска у износу 12.000,00 динара, заступања на три одржана рочишта у укупном износу 22.500,00 динара, четири неодржана рочишта у укупном износу 18.000,00 динара, трошкови на име вештачења 16.000,00 динара, таксе на тужбу и пресуду од по 3.204,07 динара, за састав жалбе од стране адвоката 12.000,00 динара, таксе на жалбу и другостепену одлуку од по 3.204,07 динара, састав ревизије од стране адвоката 18.000,00 динара, таксе на ревизију 6.408,13 динара и одлуку по ревизији 9.612,20 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић